

yüzyüncü yılında aynı ruh ve heyecanla

II. Maarif Kongresi Anısına

13-18 TEMMUZ 2021

ANKARA 2021

TÜRK EĞİTİM-SEN

Yönetim Yeri

Erzurum Mahallesi Talatpaşa Bulvarı No:160 / 6
Cebeci/ANKARA
Tel:0312 424 09 60 - Faks:0312 424 09 68

ISBN Numarası

978-605-73841-9-5

Editör

Doç. Dr. Yılmaz YEŞİL

Tarih Danışmanı

Dr. Ali Osman AKALAN

Grafik Tasarım

Fatih TAHA
Merve TURGUT

İçindekiler;

07

Sunuş

11

Talip Geylan'ın 2. Maarif
Kongresi Açılış Konuşması

18

Tematik Çalıştaylar

35

İlçe Kongre Hazırlık
Toplantıları Ve İl Kongreleri

52

Maarif Kongresi Heyeti
Anıtkabir Ziyareti

71

2. Maarif Kongresi
Sonuç Bildirisi

36

Büyük Öğretmen
Kurultayı

56

Tematik Paneller

74

Atatürk'ün Sevdiği Ezgiler
Ve Türk Müziği Konseri

49

Türk Eğitim Tarihi,
Atatürk Ve Maarif Kongresi
Sergisi

69

Kapanış Oturumu

76

Kongre Kapsamında
Hazırlanan Yayınlar

SUNUŞ

Toplumların kendi ayakları üzerinde durabilmesi, milli kalkınma hedeflerini gerçekleştirebilmesi ancak iyi yetişmiş insan hazinesinin varlığı ile mümkün olabilmektedir. Milletın kendi gerçekliğini bilmesi, milli vasıflarına hâkim olması kadar dünya gerçeklerine göre bilgi donanımına sahip olması da toplumsal kalkınmanın olmaz ise olmazı olarak kabul edilmektedir. Türk milleti tarihin her döneminde kültürel kodları ve milli genleri vasıtasıyla damarlarındaki asil kanda kendi gücünü, inancını; kuşaktan kuşağa aktarabilmeyi başaran ender uluslardan biri olmuştur. Ancak bu aktarılan toplumsal birikimin dünya gerçeklerine uygun bilimsel birikim ve ilmi donanımla bezenmesi bir zorunluluk taşımaktadır. Tarihin her döneminde bu iki bileşenin uyumlu olarak bir araya gelmesinin neticesinde Türk milleti; küllerinden yeniden doğmuş, büyük kazanımlar elde etmiş, büyük devletler kurmuş, cihana hükmetmiştir. Bu gerçeği bilen ve meselenin bu yönünü ihmal etmeyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk Türk Bağımsızlık Mücadelesi sırasında Türk milli eğitimini asla ihmal etmemiştir. Bunun en güzel örneğini 1921 yılında düzenlediği “Maarif Kongresi” ile hem içte hem dıştaki düşmanlara açıkça göstermiştir. Bu süreci kavramak ve ihya etmek Türk milletinin her bir ferdinin milli vazifesi olduğu unutulmamalıdır.

Etkili bir sendika, her durum ve şartta eğitim çalışanlarının yanında konuşlanan milli bir sivil toplum kuruluşu olan Türk Eğitim Sen bilimi, fenni ve ortak aklı her zaman milli menfaatlerimiz olarak görmektedir. Türk Eğitim Sen, sendikal mücadelenin ana düsturu olarak gelişme ve iyileşmenin yolunun çözüm odaklı bir sendikacılıkta olduğunun bilincinde mücadelesini devam

ettirmektedir. Çözüm odaklı sendikal duruşumuzda bilimsel gerçekleri ve uzman görüşlerini Türk milletinin temel dinamikleri ile birleştirerek, çalışanların taleplerini her platformda muhataplarına iletmeyi şiar edinmiştir. Aynı durum Türk aydınının yetiştiği, ülkenin aydınlık yarınlarının emniyete alınacağı eğitim kurumları için de geçerlidir. Eğitimin her basamağını ve eğitim çalışanlarının önerilerini içeren geçmişte düzenlediğimiz çalıştay, şura ve toplantılar bu hususa verdiğimiz önemin açık bir göstergesidir.

Büyük önder Atatürk’ün 100 yıl önce Türk milleti için ortak aklı harekete geçirecek bir kongre topladığı gibi biz de Türkiye Cumhuriyeti’nin 100. yılı ve sonrasına eğitimle hazırlanarak aydınlık ufuklara doğru milletimizi taşımak üzere hazırlık yapmak, yol haritası önermek üzere 13-18 Temmuz 2021 tarihleri arasında “100 yıl sonra aynı ruh ve heyecanla 2. Maarif Kongresi’ni topladık. Kongreye kadar; 22-24 Ocak 2021 tarihinde Dünya’da ve Türkiye’de Güncel Gelişmeler Işığında Dijital Eğitim, 17-18 Şubat 2021 tarihinde Ahi Evran’ın Doğumu’nun 850. Yılı Anısına 2023’e Doğru Mesleki ve Teknik Eğitim Çalıştaylarını gerçekleştirdik. 19-21 Mart 2021 tarihinde 2023’e Doğru Türkiye’de Din Eğitimi ve Değerler Eğitimi çalıştayını pandemi koşulları gereği çevrimiçi platformlar üzerinden tamamladık. Pandemi koşulları ve katılımcıların tercihi gereği çevrimiçi platformlar üzerinden 26-28 Mart 2021 tarihinde 2023’e Doğru Türkiye’de Yüksek Öğretim Çalıştayını yaptık. 2-4 Nisan 2021 tarihleri arasında aynı anda 2023’e Doğru Türkiye’de Temel Eğitim, 2023’e Doğru Türkiye’de Özel Eğitim, 2023’e Doğru Türkiye’de Psikolojik Danışma

ve Rehberlik Hizmetleri çalıştaylarını düzenleyerek temel eğitim, özel eğitim, psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri alanında geleceğin Türkiye'sine yol haritası önermeye çalıştık. 30 Nisan - 2 Mayıs 2021 tarihinde 2023'e Doğru Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Çalıştayı ile ülkemizin öğretmen yetiştirme sürecini ve geleceğini alan uzmanları ile masaya yatırarak mevcut problemlerin çözümünün yanında ideal bir öğretmen yetiştirme sisteminin nasıl olması gerektiğini de ifade etmeyi hedefledik. 28-30 Mayıs 2021 tarihleri arasında 2023'e Doğru Türkiye'de Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi ve 2023'e Doğru Türkiye'de Öğretim Programları (Müf-

redat) çalıştayları ile Mayıs ve Haziran ayında belirlediğimiz takvime göre Büyük Öğretmen Kurultayı'nın il ve ilçe kongreleri ayaklarını tamamladık. Yukarıda ifade ettiğimiz gibi kongre hazırlık sürecinde alan uzmanlarıyla 10 çalıştay ve bir Büyük Öğretmen Kurultayı düzenleyerek yurtiçi ve yurt dışı destekçilerimizle Türk eğitiminin geleceğine dair sorun tespiti ve çözüm önerileri ortaya koymaya çalıştık.

Kongrenin açılışını bu gün Cumhuriyet Müzesi olarak faaliyette bulunan 2. TBMM Genel Kurul Toplantı Salonu'nda, Milli Eğitim Bakanımız Sayın Prof. Dr. Ziya Selçuk, Kültür Bakan Yardımcımız Sayın Nadir Alparlan,

üniversite rektörleri, eğitim fakültesi dekanları ve seçkin protokol konuklarımızla gerçekleştirdik. 13-18 Temmuz 2021 tarihinde hem Büyük Öğretmen Kurultayı'nın son aşaması olan "Türkiye Maarif Raporu"nun forum oturumlarında görüşülerek kabul edilmesi hem akademisyenlerin Türk eğitime dair bildirimlerini ihtiva eden akademik kongre ve ülkemiz eğitime dair özel konuların tartışıldığı 13 tematik panel, söyleşi ve davetli konuşmacıların görüşleri ile 2023 ve sonrasında Türk eğitime ilişkin önerileri bir araya getirdik. Bu kapsamda "Atatürk, Türk Eğitim Tarihi ve Maarif Kongresi" temalı sanal sergimizi de Türk milletinin hizmetine sunduk.

2. Maarif Kongresi'nde yapılan bütün faaliyetlere kısa kısa yer veren bu anı kitabı vasıtasıyla, 2. Maarif Kongresinin düzenlenmesinde her türlü özveriye ve desteği

sunan başta Türk Eğitim Sen'in yol başçısı genel başkanımız sayın Talip GEYLAN olmak üzere Türk Eğitim Sen Merkez Yönetim Kurulu'na, bütün teşkilat mensuplarımıza şükranlarımı sunuyorum. Kongrenin gerçekleşmesinde bizlere destek veren devlet erkânına, bilim adamlarımıza, eğitim gönüllüsü öğretmenlerimize, davetli konuşmacılarımıza komisyonlarda görev alarak sorunları tespit edip değerlendiren, onlarla başa çıkılması için çözüm üreten eğitim çalışanları, akademisyenler ve üyelerimize teşekkür ederiz.

Cengiz KOCAKAPLAN
Genel Başkan Yardımcısı

II. MAARİF KONGRESİNİ TOPLAMIŞ OLMANIN HAKLI GURURUNU YAŞIYORUZ

Yirmi birinci yüzyılın baş döndürücü gelişmeleri hepimizin malumudur. Dünya toplumlarının toplum 5.0 i uygulamaya başladığı hatta bu yılın ilk çeyreğinden itibaren toplum 6.0'ın tartışılmaya başlandığı, küresel salgının bütün dünyada kendisini gösterdiği şu günlerde eğitim ve eğitilmiş insan varlığının stratejik bir üstünlük olarak kabul edildiği dünya kamuoyu tarafından tescil edilmiştir. Eğitim; toplumsal barışın, kalkınmanın, bağımsızlığın, sağlığın, adaletin, güvenliğin ve aklımıza gelebilecek toplumun ihtiyaç duyduğu bütün alanların ana omurgası ve temel taşıdır.

Dünya üzerinde farklı coğrafyalar ve farklı ülkelerde yaşayan milletlere baktığımız zaman; bir kısmının diğer toplumlardan ve devletlerden; ekonomik, sosyal ve siyasal olarak farklı bir seviyede oldukları açıkça görülmektedir. Ekonomistler, sosyologlar, eğitim üzerine çalışma yapan bilim adamları, siyasal liderler farklılıkları ile bariz olarak ayrılan ülkeleri, gelişmiş-gelişmemiş, kalkınmış-kalkınmamış, zengin-fakir gibi kavramlar ile birbirinden ayırmaktadır. Fakat bu ayrımın temelinde refah, sosyal şartlar, demokrasi gibi hemen hemen bütün göstergelerin geri planında bireylerin ülkenin ihtiyaçlarına ve dünya gerçeklerine uygun olarak nitelikli insan hazinesinin olup olmaması yatmaktadır.

Eğitim, gelişme gerçekleşikten sonra madden elde edilecek bir lüks değildir; gelişme sürecinin bütünleyicisi, zorunlu ve ayrılmaz bir parçasıdır, diyor Rusk; eğitimin ötelenemez, ihmal edilmesi mümkün olmayan ve bütün toplumsal gelişme adımlarının ilk basamağı olduğunu ifade etmiştir. İnsan hazinesi kavramı toplumların kademeli ve istikralı olarak bireylerini, yaşlara ve çağlara göre planlı bir biçimde eğitmelerini ve bu eğitim neticesinde toplumsal kalkınmayı, ülkenin refah seviyesinin yükselmesi; bu refah seviyesinin eğitim düzeyini bir üst basamağa taşıması dön-

güsünün gerçekleşmesi ile ortaya çıkmaktadır. Böyle bir sistemin çarpan etkisi yaratarak toplumun ve ülkenin ihtiyaç duyduğu bütün alanlarda taleplerini karşılayacak bir çıktı vermesi mümkün olabilecektir.

Milletlerin kalkınmalarında kendi milli hedefleri ve ihtiyaçları doğrultusunda eğitim modelleri belirlemeleri; bireyin ve ülkenin kendini geliştirerek kendi ayakları üzerinde durmasının tek gerçek yolu olarak kabul edilmektedir. Ziya Gökalp'in dediği gibi eğitimin ve milli hedefin ulusal olması elzem olarak değerlendirilmelidir. Toplumsal kalkınmanın temeli olan milli eğitim modeli ülkenin bu alandaki bütün paydaşlarının katılımı ve önerileri ile oluşturulduğu takdirde, kapsayıcı ve bütünleştirici bir hüviyet kazanarak devletin ve ülkenin taleplerine karşılık verebilecektir.

Türk milleti geçmişte yaşadığı olumsuz olayları kendi içinden bir kurtarıcı çıkararak bertaraf edebilmiştir. Bu milletimizin etnopedagojik birikimlerinin bir neticesi olarak Türk tarihinde defalarca tecelli etmiştir. Bir toplumun kendi geleneğinden getirdiği deneyimle, ülküsellediği insanı elde etmek için uyguladığı çocuk yetiştirme biçimi ve bunun bilgisi olarak karşımıza çıkan bu kurum doğru yönlendirildiği ve toplumun mensubuna imkân verildiği zaman meyvelerini cömertçe sunmaktadır. Bilge Tonyukuk, Bilge Kağan, Sultan Alparslan, Fatih Sultan Mehmet, Mustafa Kemal Atatürk, Ali Kuşçu, Gazi Yaşargil, Özlem Türeci, Aziz Sancar, Oktay Sinanoğlu, Cahit Arf, Canan Dağdeviren, Nurcan Taylan, Uğur Şahin gibi pek çok değerli bünyesinde yetiştiren Türk milleti tarihin kendisine biçtiği misyonu eğitim ve öğretim yoluyla yetiştirmiş olduğu nitelikli insan hazinesi ile gerçekleştirmiştir.

Türk tarihinin önemli dönüm noktalarından birisi de I. Dünya Savaşı sonrasında ülkemizi işgal eden güçlere karşı başlatmış olduğumuz Milli Mücadele hareketi olmuştur.

HAKİMİYET MİLLETİNDİR

Türk millî mücadelesinin 19 Mayıs 1919 tarihinde başladığı süreci millet olarak yazacağımız destanın ilk bölümü olarak değerlendirilebiliriz. Millî mücadelenin Atatürk'ün zihninde ve Türk milletinin muhayyilesinde başladığı günden itibaren; milletimizin her bir ferdi buna inandırmak, kanaatini ve desteğini alarak sadece necip Türk milletine güvendiğini onun da milli ve manevi değerlerine bağlılığı, çalışkanlık ve azmi ile bunu başarabileceğini her fırsatta dile getirdiği Türk ve dünya kamuoyunun malumudur.

Türk ulusuna ve gençliğine seslenirken “Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur !” sözü bu milletin bütün zorlukları kendi öz kaynakları ile yenebileceğine inancının en açık göstergesidir. Tarihte badireli süreçler atlattığımız dönemlerde dahi verilen çetin mücadelelerin sonunda hızla toparlanmak, yeni bir düzen kurmak Türk milletinin teşkilatçılığının ve çevikliğinin en açık göstergesidir.

Yeni bir destan, yeni bir Ergenekon'dan çıkışımız ve yeni bir devlet olarak birbirini takip eden basamakları içeren millî mücadele sürecinin zaferle neticeleneceğine inanan Atatürk ve yol arkadaşları sonraki adımları planlamaktaydı. Süratle ve zaman kaybetmeden muasır medeniyet seviyesine milleti ve devleti ulaştırmanın yolunun eğitim ile mümkün olacağı tarihi tecrübelerle kendini defalarca ispat etmişti. Millî mücadelenin ilk günlerinde 19 Mayıs 1919 ile başlayan mücadelenin cephede kazanılan kısmı kadar cephe gerisi ve zafer sonrasının da planlanması ihtiyacı Atatürk'ün ve yakın çalışma arkadaşlarının zihninde önemli bir yer tutuyordu.

Atatürk bu sorunun çözümünü yine bütün çıkmazların çaresini aradığı Türk milletinin yüreğinde, beyninde irfanında aramaya karar vermişti. Cephedeki düşmanı boğmak için asker, mühimmat ve silah bulduğu yerde bu sefer cehaleti boğacak; cehalete karşı kazandığı zafer ile de Türk milletini ve yeni kuracağı genç Türkiye Cumhuriyeti'ni; muasır medeniyet seviyelerine taşıyarak cephede kazanacağı bağımsızlığı eğitim, sanayi, ekonomi gibi alanlara yayacaktı.

Bu amaçla yine Türk milletinin münevverlerine, eğitim ordusuna, Türk üniversitesine ve idarecilerine başvurarak

Türk devlet geleneğinde olduğu gibi geniş kapsamlı bir meclisi oluşturdu. İmkânlar ölçüsünde Türkiye'nin her tarafından katılımcı ile tertip edilen bir toplantı gerçekleştirildi. Düşmanın Polatlı'ya kadar geldiği savaşın çetin günlerin de düzenlenen “Maarif Kongresi”, Atatürk'ün kongreye katılıp, büyük bir titizlikle notlar alarak tebliğleri dinlemesi ve katılımcıların öneri ve tespitlerine değer vermesi hasebiyle de önemini açıkça ortaya koymuştur.

Böylece Atatürk ve onun izinde yürüyen Türk münevveri, mütefekkeri, üniversitesi, öğretmeni, müdürü ve müfettişinin ortak düşüncesini de ifade etmektedir. Bu durum 1923 yılında Türk Devleti'nin geçeceği yeni yönetim biçiminin ardından toplumsal kalkınmanın kilidinin eğitimde olduğunun bilincinin benimsendiğinin de dile getirmiştir. 15 Temmuz 1921 tarihinde başlayan 1. Maarif Kongresi, 1923 yılından sonra başlayacak toplumsal dönüşüm ve muasır medeniyet yolunda atılacak adımların eğitim alanında kozasının örüldüğü bir toplantı olarak Türk tarihinde önemli yer tutan kengeş ve istişarenin vücut bulmuş halidir.

Bu kongrede alınan kararlar kısaca şöyle özetlenebilir. Çocukların daha başarılı olabilmesi için, 4 yıllık ilk eğitim 5 yıla çıkarılmış, 6 yıllık mektepler de okutulan derslerin işlevsel olacak şekilde ihtiyaçlara göre planlanması kararı alınmıştır. Meslek derslerinin sadece okullarda verimli olmadığı iş destekli mesleki eğitimin uygulanması gerektiği, ev işlerinde kız çocuklarının becerilerinin artırılabilmesi için pratik bilgilerin öğretilmesinin sağlayacağı fayda üzerinde durulmuştur. Üçüncü ve son toplantıda okulların idari yapıları tartışılmış ve sadeleştirilmesi, ihtiyaçlara uygun ders içeriklerinin belirlenmesi gibi kararlar oy birliği ile alınmıştır. Burada görüldüğü gibi eğitimin şekli ve içeriği ile ilgili toplumsal ihtiyaçlar maarif ordusu tarafından değerlendirilerek bir çıkış yolu bulunmaya çalışılmıştır.

Farklı bir katılımla da olsa bunu 1923'ten itibaren takip eden Heyet-i İlmiye toplantıları 1926'ya kadar devam etmiş. 1939'dan 2014'e kadar yapılan Millî Eğitim Şuraları da Türk Eğitimi için önemli çalışmalar yapmıştır. 1. Maarif Kongresi o dönem eğitimin durumu ve toplumsal ihtiyaçlar adına kapsamlı bir değerlendirme yapan ve genç Cumhuriyet'e bir yol haritası çizen bir organizasyon olarak hatırlanması ve ihya edilmesi gereken bir toplantıdır.

Türk Eğitim Sen olarak 2019 yılında almış olduğumuz bir karar ile 2. Maarif Kongresi'ni düzenlemeye karar verdik. Milli Mücadelede olduğu gibi Cumhuriyet'in 100. Yılından sonra başlayacak yeni Türk asrında devlet ve millet olarak hedeflediğimiz noktalara ulaşabilmenin yolunun insan kaynağımızı doğru yönlendirmek ve eğitmekten geçtiği düşüncesi ile bu çalışmayı başlattık.

Türk Eğitim-Sen olarak her durum ve şartta Türk milletinden yana taraf olma düsturumuza uygun olarak 2023'e bir hazırlık bir yol haritası belirlemek amacıyla 13-18 Temmuz 2021 yılında Ankara'da aynı ruh ve heyecanla 2. Maarif Kongresi'nin sayın misafirler, kıymetli il delegeleri ve değerli bilim insanlarının katılımı ile gerçekleştirmenin haklı gururunu yaşıyoruz.

Bu kongre ile Türk Eğitiminin ihtiyaçları ile küresel ve bölgesel gelişmeler dâhilinde 2023 yılından sonra başlayacak Türk Asrının gereği olan eğitilmiş insan hedefinin nasıl

yakalanacağına dair bir yol haritası hazırlamayı ve öneri sunmayı amaçlamaktayız. 2. Maarif Kongresi sayesinde hem geçmiş dönemde kongreye katılanlar ve onların eserleri vasıtası ile o günün şartlarına göre muazzam bir organizasyonun hatırlanması hem de 2023'e doğru devletimize ve milletimize hizmet yolunda Türk tarihine bir not düşmeyi amaçlamaktayız.

Kongreyi düzenlerken, Türk eğitimine ilişkin tespit ettiğimiz nokta atışlı sorunlar ile tematik çalıştaylar düzenledik. 2023'e Doğru Dijital Eğitim, Öğretmen Yetiştirme, Mesleki ve Teknik Eğitim, Özel Eğitim, PDR, Temel Eğitim, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemleri, Din Eğitimi, Değerler Eğitimi, Müfredat (Eğitim-Öğretim Programları) gibi 10 çalıştay düzenledik. Bu çalıştay raporlarını yayınlamaya Türk eğitiminin hizmetine sunduk. Türk Eğitimi ile ilgili olarak akademisyenlerimizin çalışmalarını katkı sunacakları bir akademik kongre tertip ettik. Kongrenin her bir oturumunu

Maarif Kongresi katılımcılarına ithaf ederek onların hatırlanmasını, Türk devletinin emrinde çalışırken PKK tarafından şehit edilen öğretmenlerimize salon oturumlarını ithaf ederek maarif ordusunun cehalet karşısında nasıl dik durduğunu bir kez daha dile getirmeyi amaçladık.

Maarif Kongresi kapsamında Türk eğitiminin paydaşlarının katkıları ile tespit ettiğimiz 51 başlık üzerinden Türk Eğitim Sen teşkilatlarının çalışmaları ile ilçe kongreleri düzenlendi, ilçe raporları hazırlandı. İlçe raporları illerde ilçe temsilcileri marifetiyle tekrar görüşülerek il raporu haline getirildi. Bu il raporları ile illerden gelen temsilciler ile “Büyük Öğretmen Kurultayı”nı gerçekleştirerek il raporları üzerinden yapılacak görüşmeler ile Türkiye Raporu hazırlanarak Türk eğitim sisteminin hizmetine sunulacaktır.

Bunun yanında “Atatürk, Türk Eğitim Tarihi ve Maarif Kongresi” başlıklı sergi ile 400 civarında Türk eğitimine, ilişkin belge ve fotoğraftan oluşan bir sanal sergi gerçekleştireceğiz. Ayrıca Maarif Kongresi kapsamında sayın Prof. Dr. İlber Ortaylı, Prof. Dr. Aziz Sançar, Timsal Karabekir gibi Türk eğitiminin yetiştirdiği değerler ile 13 tematik panel gerçekleştireceğiz. Bu panellerde hem Türk gençliğine

Türk Eğitiminin doğru yönlendirildiğinde, ortak akıl ve bilmi rehber edindiğinde neler başarabildiğini göstermek hem de birbirinden kıymetli konuşmacılar ile Türk eğitiminin sorunlarına ilişkin görüş ve önerilerin paylaşılmasını amaçlamaktayız. Bu panellerin önemli bir kısmı canlı olarak yayınlanırken bu konuşmalara ilişkin sunumlar da yayın haline getirilerek tarihe not düşmek adına ilgililerle paylaşılacaktır.

13-18 Temmuz 2021 tarihinde Ankara’da 100 yıl önceki aynı ruh ve heyecanla 2. Maarif Kongresi’nin kapsamında etkinlik ve çalışmaları düzenlerken bizlere destek olan UNESCO Türkiye Milli Komisyonu, SODİMER ile Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığına, Türkiye Kamu Sen ve Türk Eğitim Sen teşkilatlarına, Büyük Öğretmen Kurultayı il temsilcilerine, sergimiz için katkı sunan koleksiyonerlere davetli konuşmacılarımıza, kongre katılımcılarımız ile kongremizi şereflendiren siz değerli konuklarımıza teşekkür eder. Bu tarihi kongrenin hayırlı olmasını temenni ederim.

* Genel Başkan Sayın Talip Geylan’ın 2. Maarif Kongresi açılış konuşması.

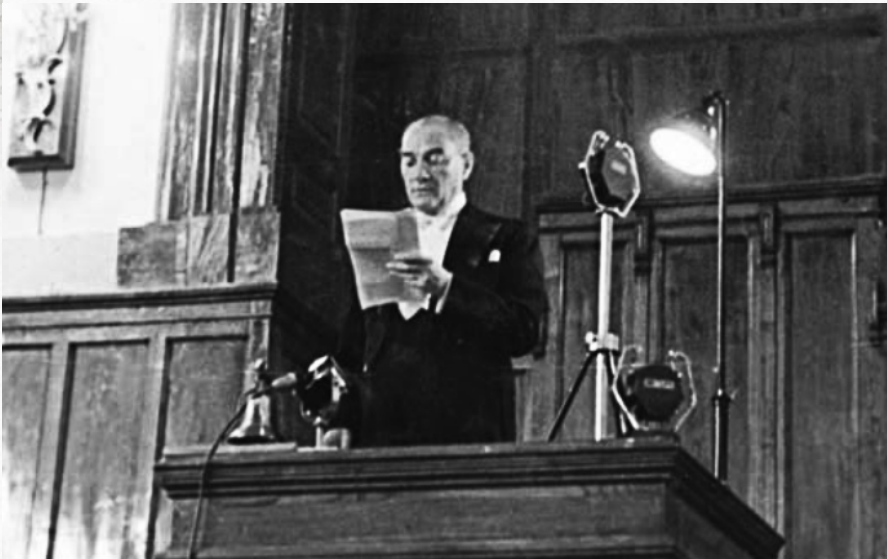
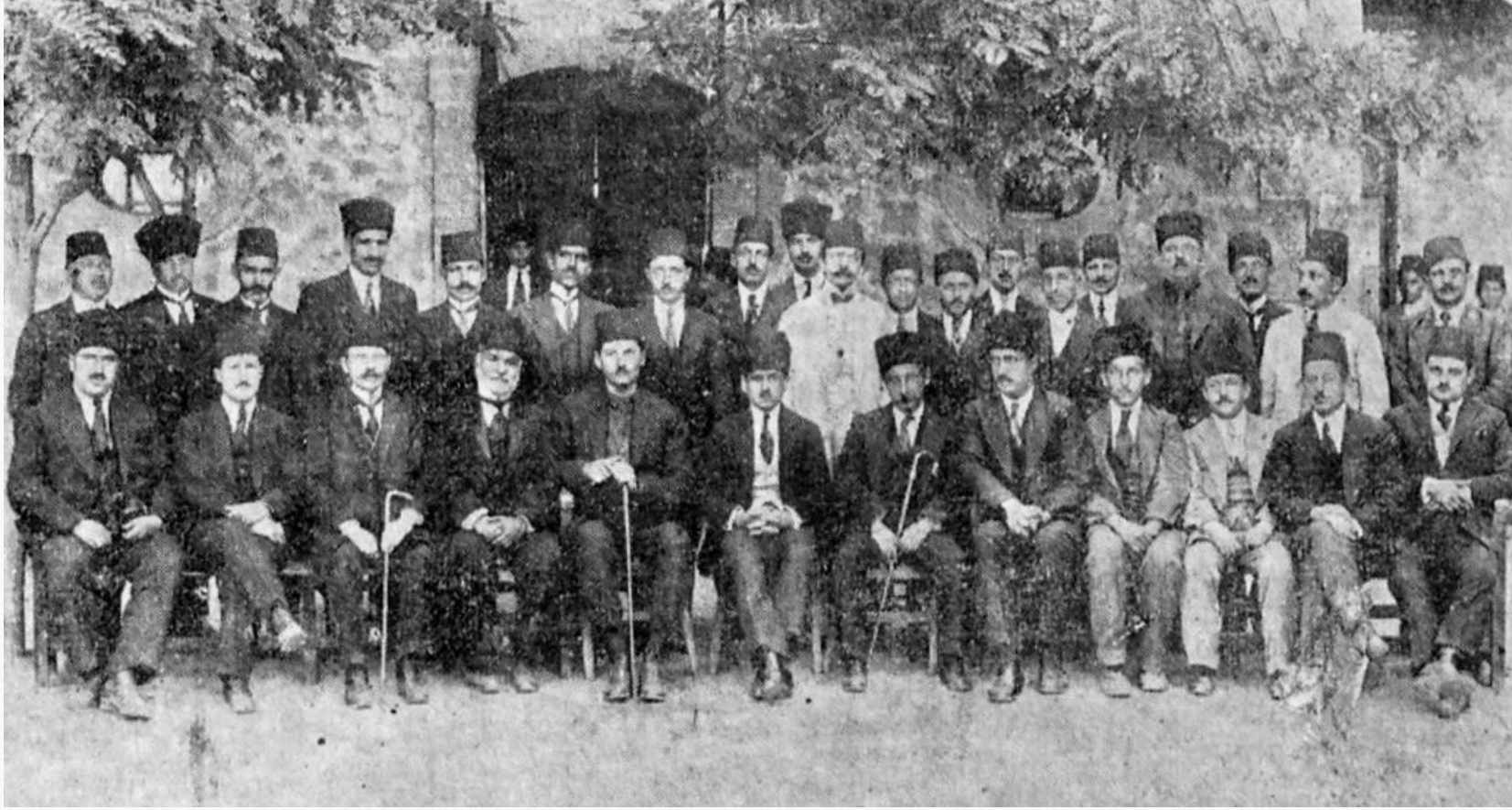
100 YIL SONRA II. MAARİF KONGRESİ

Türk Eğitim-Sen olarak milli bir sendika olmanın verdiği şuur, irade, azim ve kararlılıkla Cumhuriyetimizin 2. Yüzyılına, yüce dileği-miz Türk asrına doğru yol alırken, 100. Yılında aynı ruh ve heyecanla 2. Maarif Kongresi Ankara'da yeniden toplandı.

2023'e Doğru Türk Devleti ve Milletine, Türk Milli Eğitimine, Türk Bilim Hayatına

nitelikli insan yetiştirmek, mevcut insan kaynağının niteliğini artırmak ve gelecek yüzyılda ideal Türk eğitime bir yol haritası çizmek amacıyla düzenlediğimiz 2. Maarif Kongresi, yurt içi ve yurt dışından, alanında uzman akademisyenlerin, öğretmenlerin, uzmanların ve idarecilerin katılımlarıyla büyük bir coşkuyla gerçekleşti.

Cumhuriyetimizin Banisi Mustafa Kemal Atatürk ve fikir arkadaşlarının öncülüğünde 100 yıl önce 1921'de Kurtuluş Savaşı'nın en kesif günlerinde toplanan 1. Maarif Kongresi'den aldığımız ilham, Türk Eğitim Sen'li olmanın şuuru ve hayallerimizin hakikate dönüşmesi için verdiğimiz mücadelenin kararlılığı ile 2. Maarif Kongresi'ne giden yolda 1 yıl boyunca pek çok çalışma vücut buldu.

2. Maarif Kongresi'ne giden yol öncelikle Türk eğitiminin farklı alanlarla bir bütün olarak ele alındığı, 2023 ve sonrasında için gerekli çalışmaları kapsayan; sorunların, tespitlerin, eksikliklerin belirlenerek çözüm önerilerinin sunulduğu 10 tematik çalıştay ile başladı.

Ahi Evran'ın
Doğumunun
80. Yılı
na

MES
EĞİTİM

MES EĞİTİM-SEN
Merkezi

TEMATİK ÇALIŞTAYLAR

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE GÜNCEL GELİŞMELER IŞIĞINDA 2023'E DOĞRU DİJİTAL EĞİTİM ÇALIŞTAYI

Türk eğitim sisteminin güncel gelişmeler eksenindeki ihtiyaçları yüz yüze eğitim kadar etkili olmasa da dijital eğitimin, uzaktan eğitim teknolojilerinin çağımızın bir parçası olduğu ve bu alanda bir hazırlık yapılması ihtiyacını zorunlu kıldığı düşüncesiyle Türk Eğitim-Sen olarak SODİMER işbirliğiyle ve UNESCO Milli Komisyonu'nun destekleriyle 22-24 Ocak 2021 tarihlerinde 2. Maarif Kongresi kapsamında "Dünyada ve Türkiye'de Güncel Gelişmeler Işığında 2023'e Doğru Dijital Eğitim Çalıştayı" düzenlendi.

Ülkemizde bir ilk olma niteliği taşıyan bu çalışmaya, yurtiçinden ve yurt dışından 40 üniversiteden 100'e yakın akademisyen katıldı.

Çalıştayda;

1. Dijital Eğitimin Felsefesi ve Sosyolojisi
2. Dijital Eğitim ve Öğretim Programları
3. Dijital Eğitimin Yönetimi
4. Dijital Eğitimde Öğretmen Yetiştirme
5. Dijital Eğitimde Materyal Geliştirme
6. Dijital Eğitimde Yapay Zekâ ve Etik
7. Dijital Eğitim ve Öğretmen-Öğrenci-Veli Psikolojisi
8. Dijital Eğitimde Ölçme Değerlendirme, başlıkları üzerine her biri alanında uzman kişilerce dijital eğitimin mevcut süreci ve eğitimin geleceği üzerine incelemeler ve analizler yapıldı.

Çalıştay açılışında MEB Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa Safran, Türk Eğitim-Sen Genel Başkanı Talip Geylan, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Öcal Oğuz, SODİMER Başkanı Prof. Dr. Levent Eraslan ve Bahçeşehir Koleji Genel Müdürü Özlem Dağ birer konuşma yaptı.

Çalıştay sonrasında hazırlanan raporlar birleştirilerek Türk milli eğitimine katkılar sunması amacıyla yayınlanarak ilgili kurum ve kuruluşlarında faydasına sunuldu.

2023'E DOĞRU MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM ÇALIŞTAYI

2. Maarif Kongresi kapsamında 17-18 Şubat 2021 tarihlerinde UNESCO Milli Komisyonu'nun desteğiyle Ahi Evran'ın doğumunun 850'inci Yılı anısına "2023'e Doğru Mesleki ve Teknik Eğitim Çalıştayı" düzenlendi. Çalıştayı ilk gününde Türk Eğitim-Sen Genel Başkanı Talip Geylan açılış konuşmasını yaptı ve MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürü Prof. Dr. Kemal Varın Numanoğlu, UNESCO Türkiye Milli Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Öcal Oğuz ve Teknik Eğitim Vakfı Genel Başkanı Erdoğan Özen çalıştaya katılarak konuşmalarıyla katkılar sundular.

Alanında uzman akademisyenler çalıştayda;

1) Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetim Sistemi,

2) Mesleki ve Teknik Eğitimin Geleceği,

3) Mesleki ve Teknik Eğitim Öğretim Faaliyetleri,

4) Mesleki ve Teknik Eğitime Öğretmen Yetiştirme ve Niteliği olmak üzere dört farklı komisyonda çalışmalar yürüterek, mesleki ve teknik eğitimin geleceğine dair çok önemli tespit ve öneriler ortaya koydular.

Mesleki eğitimin öneminin farkındalığının artması amacıyla çalıştay sonuç raporları yayın haline getirilerek kamu oyuna sunulmuştur.

2023'E DOĞRU TÜRKiYE'DE DİN VE DEĞERLER EĞİTİMİ ÇALIŞTAYI

Türk Eğitim-Sen tarafından 2. Maarif Kongresi kapsamında 19-21 Mart 2021 tarihleri arasında alında uzman kişilerin katılımıyla “2023’e Doğru Türkiye’de Din ve Değerler Eğitimi Çalıştayı” gerçekleştirildi.

Türkiye’de Din Eğitimi ve Değerler Eğitimi başlıkları altında komisyonların çalışma yürüttüğü çalıştaya; Türk Eğitim-Sen Genel Başkanı Talip Geylan, Türk Diyanet Vakıf-Sen Genel Başkanı Nuri Ünal, Genel Başkan Yardımcısı Cengiz Kocakaplan ve çalıştay komisyonlarında görevli olan çok sayıda akademisyen online olarak katıldı. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Cemal Tosun tarafından çalıştay açılış tebliği sunuldu.

Çalıştay'da Türkiye'de Din Eğitimi Komisyonu;

“Okul Öncesinde Din Eğitimi”

“Göç ve Din Eğitimi”

“Gençlik ve Dini Yönelimler”

“İmam Hatip Liseleri”

“İlahiyat & İslami İlimler Fakültesi Programları” ile ilgili çalışmalar yaptılar.

Türkiye’de Değerler Eğitimi Komisyonu ise;

Tarihsel Süreçte Değerler Eğitimi,

Değerler Eğitimine İlişkin Teorik Yaklaşımlar

Değerler Eğitimi Politikaları, başlıklarını mercek altına aldı.

Yapılan çalıştay sonucu raporlar birleştirilerek yayın haline getirildi ve kamoyuna sunuldu.

2023'E DOĞRU TÜRKİYE'DE YÜKSEKÖĞRETİM ÇALIŞTAYI

Türk Eğitiminin ihtiyaçları ile küresel ve bölgesel gelişmeler dâhilinde 2023 yılından sonra başlayacak Türk Asrının gereği olan eğitimli insan hedefinin nasıl yakalanacağına dair bir yol haritası hazırlamak ve öneriler sunmak, ülke genelinde Türk Eğitimi'nin problemlerine yönelik uzman görüşlerinin alınması amacıyla 26-28 Mart 2021 tarihleri arasında 2023'e Doğru Türkiye'de Yükseköğretim Çalıştayı'nı düzenlendi.

Alanında uzman, Türk Yükseköğretimi üzerine çalışmalar yapmış; yönetici ve denetçi pozisyonlarında görev almış 30'a yakın akademisyenin uluslararası katılımıyla bu çalışma gerçekleştirildi. Çalıştay ile Türk yükseköğretiminin güncel sorunları, çözüm önerileri ve 2023 ve sonrasında ideal olarak olması gereken hakkında öngörülerin ortaya çıkmasını hedeflendi. Çalıştayla;

1. Üniversiteler-YÖK

1.2. Sayılarla Yükseköğretim

1.3. Vakıf Üniversiteleri

2. Üniversitelerin Çıktıları

2.1. Planlama

2.2. Mezuniyet – İstihdam İlişkisi

2.3. Ar-Ge

2.4. Toplumsal Katkı

3. Lisansüstü Eğitim

3.1. Türk Üniversitelerinin Lisansüstü Eğitimindeki Profili

3.2. Doktoralı Mezunlar

3.3. Akademik Atama Ve Yükseltmede Karşılaşılan Problemler

3.4. Türkiye'nin Bilimsel Yayın Performansı

4. Bilim İnsanı Yetiştirme

4.1. Yeni Kurulan Üniversitelerin Öğretim Üyesi Sayısının Yetersizliği

4.2. Yükseköğretimin Kalitesi Ve Öğretim Elemanı Niteliği

4.4. Üniversite Öğretim Üyeliği Nasıl Cazip Hale Getirilmelidir?

4.5. Ülkemizin Bilim İnsanı Yetiştirme Politikası Nasıl Olmalıdır?

4.6. Bilim İnsanında Olması Gereken Özellikler

5. Yükseköğretimde Etik

6. Yükseköğretimde Mobing

7. Dünya Üniversiteleri Arasında Yerimiz

7.1. Dünya İyi Örnek Üniversitelerinde İşleyiş Süreçleri

7.2. Dünyada İlk 500 Üniversite İçinde Olmak İçin Neler Yapılmalı

Konuları ele alınarak uzmanlar tarafından tartışıldı ve çözüm önerileri sunulurken yapılan çalışmalar sonuç raporu olarak yayınlandı.

2023'E DOĞRU TÜRKİYE'DE ÖĞRETMEN YETİŞTİRME ÇALIŞTAYI

Türk eğitim sisteminin ana yüklenicisi olan öğretmenlerimizin 2023 vizyonu ve sonrasında ortaya koyulan Türkiye hedefine uygun olarak hazırlanması sürecini, geçmişten geleceğe bütün boyutları ile tartışmak ve ideal bir öğretmen yetiştirme sistemi önerisi ortaya koymak amacıyla 30 Nisan – 2 Mayıs 2021 tarihleri arasında çevrimiçi platformlar üzerinden 2. Maarif Kongresi kapsamında “2023’e Doğru Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Çalıştayı” düzenlendi.

Türk eğitim sistemi üzerine çalışmalar yapan ya da bir şekilde bu sürecin paydaşı olan hemen hemen her kesimin ortak kanaati, öğretmen yetiştirme sistemimizde

aksayan yönlerin bulunması yanında çağın ve ülkemizin gereklerine göre bir düzenlemenin şart olduğu düşüncesiyle alanında uzman akademisyen, müfettiş ve öğretmenlerden oluşan münevverlerle bu süreç değerlendirilmeye çalışıldı. Böylece Türk milletinin geçmişteki tecrübeleri, günümüz beklentileri, aksaklıklar ve gelecek tasavvuru bağlamında Türkiye’de öğretmen yetiştirme sistemine dair görüş alışverişinde bulunarak 2023 ve sonrası sürece dair bir “Öğretmen Yetiştirme Sistemi” önerisi ortaya koyuldu. “2023’e Doğru Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Çalıştayı” şu başlıklar altında gerçekleştirildi.

- Öğretmenlerin Sayısal ve İstihdam Sorunları
- Öğretmen Yetiştirme Boyutuyla Eğitim Fakültelerinin Nicelik ve Nitelik Açısından Analiz Edilmesi ve Sorun Çözme Odaklı Değerlendirilmesi
- Öğretmenlerin Yetiştirme Sorunları
- Geçmişten Günümüze Öğretmen Olma Süreçleri
- Cumhuriyet Dönemi Öğretmen Yetiştiren Kurumlar
- Köy Muallim Mektepleri - Eğitim Kursları
- Köy Enstitülerinde Öğretmen Eğitimi
- Yüksek Öğretmen Okulu
- Eğitim Fakülteleri ve Programları
- Eğitim Fakültesi Lisans Programlarına Genel Bakış
- Eğitim Şuralarında Öğretmen Sorunları
- Öğretmenlerin Mesleki Gelişimine Yönelik Modelleri: Uygulamalar ve Analizler”
- Öğretmenlerin Hukukî Sorunları
- Öğretmenlik Meslek Kanunu
- Türkiye’de Öğretmenlik Meslek Etiği
- Öğretmenlerin Ekonomik Sorunları

- Öğretmenlerin Örgütlenme Sorunları
- Eğitim Sendikaları ve Öğretmen Yetiştirme Programları
- Cumhuriyet Dönemi Öğretmenlerin Mesleki Örgütlenmeleri
- Meslek Dışı Sorunlar
- Öğretmenlerin Kişilik Özellikleri
- Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi ve Saygınlığı
- Kadın Öğretmen Sorunları
- Farklı Ülkelerin Öğretmen Yetiştirme Programları
- Eğitimin Yeni Paydaşı Teknoloji ve Öğretmen
- Öğretmenlerin Teknoloji Kullanma Yeterlilikleri
- 21. Yüzyıl Öğretmeni Olmak
- Öğretmenlerin ve Müfettişlerin Gözünde Öğretmen Sorunları Rehberlik ve Teftişin Öğretmen Üzerindeki Önemi Başlıkları uzmanlar tarafından ele alınarak üzerinde çalışıldı ve rapor haline getirilerek çalışma kamuoyuyla paylaşıldı.

2023'E DOĞRU TÜRKİYE'DE ÖZEL EĞİTİM ÇALIŞTAYI

2. Maarif Kongresi kapsamında 2023'e Doğru Türkiye'de Özel Eğitim Çalıştayı Türk Eğitim-Sen Genel Başkanı Talip Geylan, UNESCO Türkiye Milli Komisyonu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal Oğuz, Genel Başkan Yardımcısı Cengiz Kocakaplan ile alanında uzman akademisyenlerin katılımı ile gerçekleştirildi.

Açılış oturumunun ardından "Temel Eğitim Politikalarına Genel Bakış" konulu açılış paneli gerçekleştirildi. Panelin oturum başkanlığını Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Yıldız yaparken; Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hayati Akyol ve Bursa Uludağ Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Selahattin Turan da panelist olarak değerli görüşlerini ifade ettiler.

Çalıştayda alanında uzman öğretim üyeleri şu başlıklar üzerinde fikirler ürettiler.

1) "Kapsayıcı Eğitim ve Destek Eğitim Hizmetleri",

2) "Özel Eğitim Alanında Paydaşlar/Özel Eğitimde Öğretim Teknolojileri ve Dijital Eğitim",

3)"Eğitsel Tanılama ve Değerlendirme",

4)"Özel Eğitimde Mesleki Eğitim ve İstihdam",

5)"Öğretmen Yeterlilikleri, Mesleki Etik ve Özel Eğitim Alanına Personel Yetiştirme".

Başlıklı konular çalıştayda masaya yatırıldı ve sonuç raporu olarak yayınlandı.

2023'E DOĞRU TÜRKİYE'DE TEMEL EĞİTİM ÇALIŞTAYI

2. Maarif Kongresi kapsamında düzenlenen 2023'e Doğru Türkiye'de Temel Eğitim Çalıştayı'nda, Türkiye'de temel eğitimin sorunları etraflıca ele alınarak tartışıldı. Alanında uzman akademisyenler çalıştayda;

1. “Temel Eğitimde Öğretim Programları”,
2. “Öğretmen Yetiştirme”,
3. “Ölçme ve Değerlendirme”,
4. “Değerler Eğitimi”
5. “Yabancı Dil Öğretimi” başlıkları mercek altına alındı.

Türk eğitim sisteminin en önemli aşamasını teşkil eden temel eğitimle ilgili hususlar alanında uzman olan akademisyenlerin hazırladığı tespitler, sorunlar ve çözüm önerileri ile bir rapor haline getirilerek yayınlandı.

2023'E DOĞRU TÜRKİYE'DE PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK ÇALIŞTAYI

2. Maarif Kongresi Kapsamında alanında uzman akademisyenlerin katılımıyla 2023'e Doğru Türkiye'de Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri Çalıştayı gerçekleştirildi. Çalıştayda katılımcılar;

- “2023'e Doğru İyi Oluş ve Kültür Ekseninde Türkiye'de PDR Hizmetleri”
- “PDR Hizmetlerinde Yönetim, Mevzuat, Politikalar”,
- “PDR Hizmetlerinin Evrimi”,
- “Eğitim Sisteminin Sorunları ve PDR Hizmetlerine Yansımaları”,
- “PDR Hizmetlerinde Teknoloji Kullanımı ve Dijital Süreçler”,
- “Gençlik Sorunları ve Çözümlerine Yönelik Projeksiyonlar”,
- “Problem Alanlarındaki Değişim”,
- “Veriye Dayalı Eğitimde PDR Hizmetlerinin Niteliği”,
- “Okul Güvenliği ve PDR Hizmetleri”,
- “Karakter ve Değerler Eğitimi Bağlamında PDR Hizmetleri”,
- “Dezavantajlı Gruplar, Eğitime Erişim, Okul Terki”,
- “Okulun Toplum Temelli Ruh Sağlığı Hizmetlerindeki Rolü”,
- “Geleceğin Meslekleri ve İş Dünyasındaki Değişimler ve Mesleki Rehberlik ve Danışmanlık Hizmetleri”
- “PDR Hizmetlerinde Bireyi Tanıma Sorunu ve Çözüm Önerileri” başlıklı konular üzerine öneriler geliştirdiler.

Çalıştay sonucu uzmanların üzerinde çalıştığı maddeler bir rapor şeklinde sunuldu ve muhataplarının bilgilendirilmesi adına yayınlandı.

2023'E DOĞRU TÜRKİYE'DE ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME SİSTEMİ ÇALIŞTAYI

Türk Eğitim-Sen Genel Başkanı Talip Geylan, ÖSYM Başkanı Prof. Dr. Halis Aygün, Genel Başkan Yardımcısı Cengiz Kocakaplan ile alanında uzman akademisyenlerimizin katıldığı çalıştay çevrim içi olarak yapıldı. Akdeniz Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Güçlü Şekercioğlu da Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi Çalıştayı'nın açılış tebliğini sundu.

Çalıştayda alanında uzman katılımcılar;

- Geçmişten Günümüze Öğrenci Seçme Yerleştirme Sistemlerinin Olumlu Ve Olumsuz Yönleri
- Öğrenci Yönlendirmede Karşılaşılan Güçlükler ve Çözüm Önerileri
- Kademeler Arası Geçiş, Kariyer ve Mesleki Yönlendirmede Karşılaşılan Güçlükler ve Çözüm Önerileri
- Üniversite Mezuniyeti Sonrası Seçme ve Yerleştirme Sistemleri

- Okullarda Verilen Eğitimler ile Öğrencilerin Girdiği Sınavlar Arasındaki Uyum Nasıl Sağlanır?
- Öğrenciler Neden Takviye Ders Almak ya da Dershanelere İhtiyaç Duyuyor?
- PISA Gibi Uluslararası Sınavlar ve Öğrenci Başarıları Üzerine Çözüm Önerileri
- Öğrenci Seçme Yerleştirme Sınavlarında Yapılan Değişiklikler ve Bunların Öğrenciler Üzerindeki Etkileri
- Eğitim Çalışanları Öğrenci Seçme Yerleştirme Sistemlerinde Nasıl Bir Çözüm Bekliyor?
- Özel Eğitim ve Dershane Sektörü Öğrenci Seçme Yerleştirme Sistemlerine Nasıl Bakıyor
- Dünyada İyi Örnekler ve Bunlar Üzerinden Türk Eğitim Sistemi Üzerine Uygulama Önerileri, başlıkları masaya yatırılarak sonuç raporları yayınlandı.

2023'E DOĞRU TÜRKİYE'DE ÖĞRETİM PROGRAMLARI (MÜFREDAT) ÇALIŞTAYI

Türk Eğitim-Sen Genel Başkanı Talip Geylan, ÖSYM Başkanı Prof. Dr. Halis Aygün, Genel Başkan Yardımcısı Cengiz Kocakaplan ile alanında uzman akademisyenlerimizin katıldığı çalıştay çevrim içi olarak yapıldı., Programda Gazi Üniversitesi EPAM Başkanı Prof. Dr. Bülent Aksoy Türkiye'de Öğretim Programları Çalıştayı'nın açılış tebliğini sundu.

Cumhuriyet'in 100. Yılında ve sonrasında başlayacağına inandığımız yeni Türk asrında, devlet ve millet olarak hedeflediğimiz noktalara ulaşabilmenin yolunun insan kaynağımızı doğru yönlendirmek ve eğitmekten geçtiğini bilinmektedir. Bu şuurla 2. Maarif Kongresi kapsamında düzenlediğimiz Türkiye'de Öğretim Programları (Müfredat) Çalıştayı'nda, üzerinde sürekli değişikliklerin olduğu, ders saatleri, içerikler ve bazen de komple bazı derslerin kaldırılıp yeniden bazılarının ihdas edildiği öğretim programlarını masaya yatırmak bu konuda mevcut sorunların çözüm önerileri ile ortaya koyulması hedeflendi. Bu çalıştayda değerlendirilen konu başlıkları da şunlar oldu.

- Mevcut Öğretim Programları
- 2023 ve Sonrasında Öğretim Programları Nasıl Olmalı?
- Özel Eğitim ve Rehberlik Programı
- İlköğretim Öğretim Programları
- Mesleki Ve Teknik Eğitim Programları
- Eğitim Fakültelerinin Programlarının Serbest Bırakılması Fırsat Mı Tehdit Mi?
- Öğretim Programlarının Oluşturulmasında Dikkat Edilecek Hususlar
- Dünya Ve Ülkemiz Gerçeklerine Göre Öğretim Programları
- Kaldırılan Ve Ders Sayısı Azaltılan Dersler Üzerine Öneriler
- İlave Edilmesi Önerilen Dersler ve Müfredat İçerikleri

Bu başlıklar dahilinde yapılan değerlendirmelerin sonuç raporu yayınlandı.

BÜYÜK ÖĞRETMEN KURULTAYI

İLÇE KONGRE HAZIRLIK TOPLANTILARI

10-23 Mayıs 2021 tarihleri arasında ilçelerde toplanan kongrelerde Türk maarifinin tespit edilen sorunları, çözüm önerileri ile 2023 sonrasına ilişkin Türk eğitime ilişkin görüş ve önerileri rapor haline getirilerek; seçilen ilçe temsilcileri aracılığıyla il kongrelerinde görüşülmek üzere hazırlanmıştır.

İL KONGRELERİ

1-13 Haziran 2021 tarihleri arasında ilçe temsilcileri tarafından hazırlanan raporların illerde görüşülmesi ve il raporu haline getirilerek 25 Haziran 2021 tarihine kadar Türk Eğitim-Sen Genel Merkezi'ne dijital ortamda gönderilmesi sağlanmıştır. Büyük Öğretmen Kurultayı düzenleme heyeti tarafından kurulan komisyonlar marifetiyle 13-18 Temmuz'da Ankara'da düzenlenecek kongrede bu raporların tartışılabilmesi için kongre katılımcılarına birer nüsha toplu rapor olarak sunulmuştur. Türk eğitim sisteminin bu günkü durumu, çözüm önerileri ve geleceğe ilişkin görüşler Büyük Öğretmen Kurultayı' komisyonlarında değerlendirilerek "Türkiye Maarif Raporu" hazırlanmış söz konusu rapor yayınlanarak kamuoyunun dikkatine sunulmuştur.

2. Maarif Kongresi kapsamında, Türk eğitiminin paydaşlarının katkıları ile tespit edilen 51 başlık üzerinden sendikamız teşkilatlarına mensup her ilden bir temsilcinin katılımı ile iki gün süren Büyük Öğretmen Kurultayı gerçekleştirildi. Kuruldayda daha önce ilçe ve il teşkilatlarımızın yapmış oldukları kongrelerde hazırlanan raporlar yine bu kurultayda yapılan ortak bir çalışma ile birleştirilerek “Büyük Öğretmen Kurultayı”nda Türkiye Raporu’na dönüştürüldü.

BÜYÜK ÖĞRETMEN KURULTAYI ÇALIŞMA KONULARI

1- Bilgisayar Öğretim Teknolojileri Eğitimi

2- Din Eğitimi

3- Eğitim Bilimleri

4- Eğitim Denetimi

5- Eğitim İstihdam İlişkisi

6- Eğitim Materyali Geliştirme

7- Eğitim Teknolojileri

8- Eğitim Yönetimi

9- Erken Çocukluk

10- Fen ve Sosyal Bilimler Liseleri

11- Güzel Sanatlar Eğitimi

12- Hayat Boyu Öğrenme

13- İçerik ve Uygulama

14- İmam Hatip Ortaokulları ve Liseleri

15- İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi ve Yönetimi

16- Kültür Aktarımı

17- MEB' in Temel Politikası

18- Mesleki ve Teknik Eğitim

19- Müfredat Geliştirme

20- Mülteci ve Sığınmacı Eğitimi

21- Okul Gelişim Modeli

22- Okul Organizasyonu

23- Ortaöğretim Alanı

24- Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanlar Eğitimi

25- Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi

26- Öğrenme Analitiği Araçlarıyla veriye Dayalı Yönetim

27- Öğrenme Süreçlerinde Dijital İçerik ve Beceri Destekli Dönüşüm

28- Öğretmen Geliştirme (Hizmet İçi)

29- Öğretmen Yetiştirme

30- Ölçme ve Değerlendirme

31- Öğretimde Öğrenci Seçme ve Yönlendirme

32- Özel Eğitim

33- Özel Öğretim Yöntemleri

34- Özel Yetenek

35- Üstün Yeteneklilerin Eğitimi

36- Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık

37- Spor Eğitimi

38- Temel Eğitim

39- Türk Kültürü ve Eğitim Üzerine

40- Türkçe Öğretimi

41- Uzaktan Eğitim

42- Vakıf Üniversiteleri

43- Yabancı Dil Eğitimi

44- Yabancılara Türkçe Eğitimi

45- Yaygın Eğitim

46- Yurt Dışı Eğitim

47- Yurt Dışındaki Türk Çocuklarının Eğitimi

48- Yurtiçi ve Yurt Dışı Diploma Denklik

49- Türk Soyluların Eğitimi

50- Yüksek Öğretim

51- 2023 Eğitim Vizyonu

BÜYÜK ÖĞRETMEN KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

Türk milli eğitim sistemi, cumhuriyetin ilanı ile birlikte köklü değişiklikler geçirmiştir. Daha önceleri eğitim sistemi üzerinde farklı unsurların etkileri söz konusu iken Cumhuriyetin ilanı ile dünya ölçeğinde, ülke gerçeklerine uygun bir eğitim sistemi planlanmıştır. Toplumun yetişmesi ve ülkenin çağdaş eğitim sistemine kavuşması hedeflenerek adımlar atılmıştır. Türk bağımsızlık mücadelesinin verildiği savaşın en çetin döneminde maarif ordusu; toplanarak Türk Eğitim Sistemi'nin ayağa kaldırılmasını ve eğitim ile başlayan dirilişin Türk milletini ve yeni Türk Devleti'ni her alanda bağımsızlığa ulaştıracağını planlamıştır. Bu kapsamda eğitim sisteminin ele alınması çözüm önerilerinin oluşturulması en temel öncelik idi. O dönem yeni kurulan devletin büyük bir çoğunluğu okuma yazma bilmeyen 13 milyon nüfusu vardı. Erkekler, asker ocağında okuma yazma öğrenmesi bakımından kadınlara göre biraz daha şanslıydı. Kadınlar için öyle bir imkân mümkün değildi. Gelişmiş bölgelerde ve ailelerin tutumuna göre okuma yazma öğrenebilenler olmasına rağmen bütün kadınlar bu imkâna ulaşamamaktaydı. Eğitim olmadan diğer kalkınma basamaklarının hayata geçmesi mümkün olmadığı için eğitim ivedi çözüm bekliyordu. Neyse ki Atatürk, eğitim ve öğretimin farkındaydı. 1921 yılında toplanan Maarif Kongresi'nde önce durum tespiti yapılarak çözüm önerileri belirlendi. Alfabeden başlamak üzere eğitim seferberliğine girildi. Eğitim ile başlayan kıpırdama Türk milletini tekrar küllerinden doğmasının en önemli aracı olmuştur.

Bununla birlikte dil, din ve tarihin önemini oldukça iyi bilen Atatürk ve yol arkadaşları, 1932 yılında Türk Dilini Tetkik Cemiyetini, ardından Türk Tarihini Tetkik Cemiyetini Kurmuştur. Diyanet Teşkilatını da kurarak meselenin dini boyutunu da suiistimalden uzak güvence altına almıştır. 1935 yılında Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesini kurarak

Anadolu'nun Türk mührünün çok eskilerden; Eti, Hitit, Sümer gibi kavimler aracılığıyla vurulduğunun altını çizmiştir. Yani tarih tezi, dil tezi gibi çalışmalarla Türklerin ve Türkçenin Anadolu'daki varlığını tescil etmiştir. Türk eğitim sisteminin geçmişten günümüze en önemli sorunlarından birisi öğretmen açığı olarak karşımızda durmuştur. Cumhuriyet eğitimi için kapatabilmek için öğretmen yetiştiren kurumlara ve bu yetişen eğitimcilere oldukça büyük önem vermiştir. Öğretmen okulları, Eğitim Enstitüleri Köy Enstitüleri kurulmuştur. Çok başarılı bir biçimde eğitimi yetiştirmekte olan bu kurumlar zamanla işlevsizleştirilerek dönüştürülmüş ya da kapatılmıştır.

Türk Eğitim Sisteminin içinde bulunduğu durumun tespiti 2023 sonrasında Türkiye Cumhuriyeti'nin 2. yüzyılına hazırlık gayesi ile Mayıs ayında İlçe Kongre Hazırlık Toplantıları ile başlayan ve Haziran ayında İl Kongreleri ile devam eden süreç 13-18 Temmuz 2021 tarihleri arasında 2. Maarif Kongresi "Büyük Öğretmen Kurultayı" kapsamında ülkemizin değişik illerinden gelen temsilcilerle aşağıdaki 51 başlığı görüşmek üzere toplanmıştır.

Bütün kademelerde öğretmen açığı kapatılmalıdır. Öğretmen atama ve yönetici görevlendirilmelerde mülakat sistemi yerine adil bir yarışma sınavı uygulanmalıdır. Türk eğitiminin kalkınması için eğitim sistemimizin en önemli unsuru olan öğretmenlerin görüşlerine başvurulmalıdır. Sınıfların nabzını tutan, eğitimin en önemli sorunlarının tespitini yapan öğretmen odaları, atölyeler, uygulama alanları, spor salonları gibi yerlerden gelen önerilere kulak verilip dikkate alınmalıdır. Eğitime dair kararlar farklı kademe ve alanlardan öğretmenlerin görüşleri dikkate alınarak karara bağlanmalıdır.

Öğretmen liseleri tekrar aktif edilerek öğretmenlik misyonuna uygun ilk gençlik çağından itibaren öğretmen aday seçimi yapılmalıdır. Öğretmen yetiştiren fakültelerin kontenjanı, öğretmen adaylarının yeterlilikleri MEB, YÖK ve eğitimin bütün paydaşları ile birlikte planlanarak hayata geçirilmelidir. Böylelikle istihdama uygun sayı ve alanda öğretmen aday yetiştirilmelidir. Ücretli, vekil, sözleşmeli, gibi statülerden uzak bütün öğretmen atamaları kadrolu ve adil yarışma sistemi sonucunda gerçekleştirmelidir. Eğitim fakültelerinin teorik dersleri uygulamaya yönelik olarak güncellenmelidir. Öğretmenlik meslek kanunu beklentileri karşılayacak şekilde çıkarılarak Öğretmenlik mesleği; tecrübe, kariyer ve idealizm ekseninde değerlendirilmelidir. Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitiminde çağın gereklerine uygun, istihdam odaklı öğrenci yetiştirmek hedeflenmelidir. Din Eğitimi devlet eliyle farklı kurum ve devlet dışı yapılar yerine kamu eliyle vatandaşın taleplerine göre planlanarak din ve vicdan eğitimi güvence altına alınmalıdır. Öğretmenler arasında çalışma barışını bozan; idareci seçiminde, fen ve sosyal bilimler liseleri, nitelikli okullar ve diğer kurumlara öğretmen atama süreci tarafsız ve objektif bir sisteme bağlanmalıdır. Eğitim yöneticiliği okul müdür yardımcılığından, il milli eğitim müdürlüğüne kadar ehliyet, liyakat esasına göre gerçekleştirmelidir. Öğretmenler arasında lisans tamamlama, lisansüstü eğitim özendirilmelidir. Eğitim denetimi tarafsız, mesleki rehberlik odaklı planlanmalıdır.

Eğitim materyalleri çağın gereklerine uygun olarak hazırlanmalı, öğretim programları ve müfredatlar ülke gerçeklerine, Türk Milli Kültürü'ne, ülkenin ve bölgenin hasas durumuna göre yeniden gözden geçirilmelidir. Eğitim programları milli bir bakışla oluşturulmalı, farklı ülkelerden çeviri eğitim programı ancak uyarlanarak öğrencilerin karşısına çıkarılmalıdır. Eğitim teknolojileri ve uzaktan eğitim; okulların tatil edildiği özel durumlar için ya da örgün eğitimi destekleyici şekilde hayata geçirilmelidir. Okul öncesi eğitimi 5 yaştan başlanarak zorunlu hale getirilmelidir. Temel eğitim, Türk kültürü, Türkçe eğitimleri ile ilgili öğretmenlerin görüşleri alınarak iyileştirilmesi sağlanmalıdır. Köy okulları yeniden açılmalı, ikili eğitime son verilmelidir.

Güzel sanatlar eğitimi milli ve kültürel dinamiklerimiz dikkate alınarak çağın gereklerine uygun planlanmalıdır. Kültürel varlıklar ve müzeler mutlaka eğitim sistemine dâhil edilmelidir. Spor eğitimi alanı özellikle irdelenmelidir. Halk Eğitim Merkezleri öğretmen, atölye ve donanım olarak desteklenmeli; güncel ve değişken ihtiyaçlara göre planlanabilen programlar hayata geçirilmelidir. Bazı meslek liselerinin ihtiyaçlardan fazla açıldığı görülmektedir. Öğrencilerin ve velilerin tercihinin göre okul ve program açılması, okullaşma oranının ve derslik sayısının verimli kullanılması hususu dikkate alınmalıdır. Mesleki Teknik Eğitim sistemi bütün tarafların görüşleri alınarak işlevsel bir program ve işbaşı eğitimleri ile özendirilmelidir. İş gücü ihtiyacına göre programlar belirlenmelidir. Sığınmacı ve mültecilerin eğitim sistemine olumsuz etkileri dikkate alınmalı, bazı bölge ve okullarda güvenlik, öğrenim, iletişim ile gettolaşma sorunu doğuran sığınmacı öğrenci mevcutları kontrol altına alınmalıdır. Ulusal ve uluslararası sınavlarda matematik, fen, gibi temel bilimler ile Türkçe başarı durumları gözlenmeli PISA ölçeği de dikkate alınarak başarıyı artırıcı çözüm önerileri getirilmelidir. Okullarda derslerin adlarının ve ders saatlerinin değiştirilmesi, kontenjan sayısı ile oynanması, program isimlerinin güncellenmesi; coğrafya, tarih gibi alanlarda derslerin zorunlu olmaktan

çıkartılması gelecek için büyük sorunlar doğurmaktadır. Bilhassa İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinin katsayısının düşürülmesi öğrencilerin bu derse ilgisini düşürmüş, yakın geçmişimiz hakkında bilgi sahibi olmaktan uzaklaştırmıştır. Ölçme değerlendirme sisteminde tarafsız ve okul başarısının artıran eleme sistemi aktif hale getirilmelidir. Öğrenci seçme ve yönlendirme sistemi ivedilikle gözden geçirilmeli, ezberci anlayış yerine uygulama ve okul başarısına odaklı bir sistem tesis edilmelidir. Özel eğitim, üstün zekâlıların eğitimi, özel yeteneklilere ilişkin yönlendirme sistemi 2023 ve sonrasında Türk Eğitimi'ne ilişkin tasarlanan hedeflere uygun hale getirilmelidir. Bununla birlikte üniversitelerden mezun nitelikli öğrencilerin gelecek kaygısı, adil bir işe yerleştirme sisteminin olmadığına ilişkin düşünceleri takip edilerek tedbir alınarak beyin göçü engellenmelidir. Yurt dışındaki Türk çocuklarının eğitimi, onların kültürel ve dil kayıpları üzerine eğitim merkezleri ve çevrimiçi platformlar sağlanmalıdır. Yurt dışı ve Türk Dünyası'ndan gelen öğrencilerin diploma denkliğinde ülkeler arası işbirliği sağlanmalıdır. Yabancı dil eğitimi, güncel ihtiyaçlara göre planlanmalıdır. Okulların bütün eğitim alanlarında teknik ihtiyaçlarının karşılanması gerekirken dil laboratuvarları da unutulmamalıdır. Okulların finansmanı konusunda ivedilikle çözümler üretilmelidir. Öğrenci başına okullara bütçe belirlenmelidir. Yabancılar Türkçe eğitim konusunda dil

eğitimi yanında kültürel diplomasi ve misyon eğitimi de dikkate alınmalıdır.

Türk yükseköğretimi dünya ve ülke gerçeklerine göre planlanmalıdır. Değişken dünyaya göre değişebilecek esnek program modelleri belirlenmelidir. Temel bilimler eğitimleri, katma değer ürün üreten teknik alanların eğitimleri için mutlaka gelişmiş ülkeler ile işbirliği yapılmalıdır.

2023 ve sonrası için Türk milletinin ve Türkiye'nin dikkate değer atılımları ve manevraları eğitim sisteminin buna uygun hale getirilmesi ile anlam kazanacaktır. Biz de Türk milleti olarak onbinlerce yıllık geçmişimizle var oluşumuzun haklı sebeplerini dünyaya ilim ve irfan ile göstermemiz gerekmektedir. Bunun da yolu eğitim ve öğretimden geçer. Milli bir dava olan eğitim ve öğretim sistemimizin ehil olmayan ellere teslim edilmesi en büyük hainlik olarak görülmelidir. Millet olmak, milli olmak demektir. İnsanoğlunun güç kaynaklarından biri mensup olduğu milliyettir. İnanç ve tarih de diğer iki önemli kaynaktır. Dolayısıyla dil, din ve tarih bir milletin olmazsa olmazıdır. Bu çerçevede eğitimde gerekli adımların atılması şarttır. Bu gerçekler ışığında 2. Maarif Kongresi "Büyük Öğretmen Kurultayı'nın sonuç raporunun hayırlı olmasını 2023 ve sonrasında tecrübe edeceğimiz yeni yüzyılın Türkiye Cumhuriyeti'ne hayırlar getirmesini diliyoruz.

yüzyüncü yilinda ayri ruh ve heyecanla

II. MAARİF KONGRESİ

100 yıl sonra II. Maarif Kongresi yine Türkiye'nin dört bir yanından gelen eğitimcilerin katılımıyla 14 Temmuz tarihinde II. TBMM Genel Kurul Salonu'nda Türk Eğitim-Sen Genel Başkanı Talip Geylan'ın açılış konuşması ile başladı, kongreye Milli Eğitim Bakanı Sayın Prof. Dr. Ziya Selçuk da katılarak, bir konuşma yaptı.

Maarif Kongresi'nde ilk olarak Cumhuriyetimizin Banisi Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal anısına Gazi Mustafa Kemal Atatürk Açılış Paneli gerçekleştirildi. Panelinin başkanlığını MEB Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürü Sayın Prof. Dr. Adnan Boyacı yürütürken; Prof. Dr. Hilmi Demir, Prof. Dr. Selahiddin Öğülmüş, Prof. Dr. İrfan Erdoğan ve Ali Baltacıoğlu birer konuşma yaptı.

2. Maarif Kongresi'nde 15 ve 16 Temmuz tarihlerinde Hamdullah Suphi Tanrıöver Oturumu, Ziya Gökalp Oturumu, Reşit Galip Oturumu, İsmail Hakkı Baltacıoğlu Oturumu, Halide Edip Adivar Oturumu, Yakup Kadri Karaosmanoğlu Oturumu, Nafi Atıf Kansı Oturumu, Adnan Adivar Oturumu, Veled Çelebi Efendi Oturumu olmak üzere 9 ayrı ana oturum düzenlendi. 9 ana oturum bu oturumlara bağlı olarak gerçekleşen 54 alt oturumdan oluştu. Bu oturumlar, başta ülkemizin kurucusu, Türk istiklal hareketinin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk, 1. Maarif Kongresi'ne katılan devlet adamları, Türk eğitim tarihinde iz bırakan kültür ve düşünce insanları, öğretmenlik görevini icra ederken PKK terör örgütü tarafından şehit edilen öğretmenlerimize ithaf edildi. Bu zirve şahsiyetlere ithaf edilen kongre oturumları ile onların aziz hatıralarının da yâd edilmesi sağlandı.

ATATÜRK, TÜRK EĞİTİM TARİHİ VE MAARİF KONGRESİ SANAL SERGİSİ

2. Maarif Kongresi kapsamında “Atatürk, Türk Eğitim Tarihi ve Maarif Kongresi” başlıklı sanal sergi ile 400 civarında belge ve fotoğraftan oluşan bir sanal sergi gerçekleştirildi.

Atatürk, Türk Eğitim Tarihi ve Maarif Kongresi Sanal Sergisini gezmek için QR kodu okutunuz.

Maarif Kongresi kapsamında “İsmail Hakkı Baltacıoğlu Koleksiyonu” açılışı, Ali Baltacıoğlu’nun babası İsmail Hakkı Baltacıoğlu’nu anlattığı bir söyleşi ile gerçekleşti.

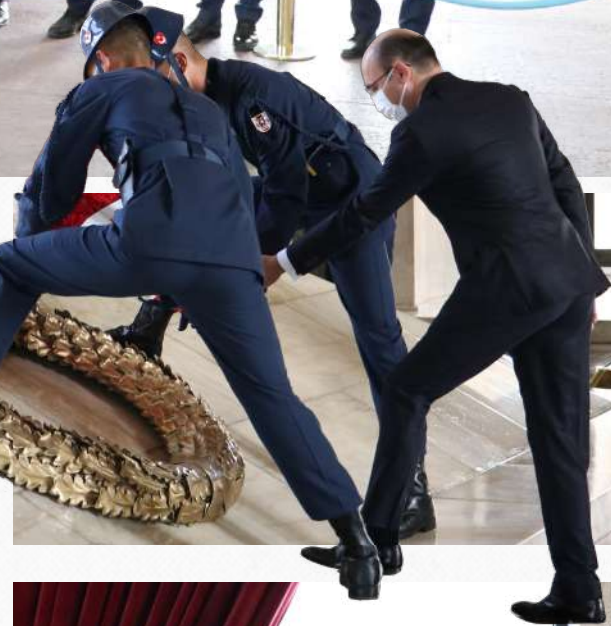

II.MAARİF KONGRESİ HEYETİ ANITKABİR ZİYARETİ

Kongre açılış programının akabinde Türk Eğitim-Sen Genel Başkanı Talip Geylan ve Genel Merkez Yönetim Kurulu üyeleri, Türkiye'nin dört bir yanından gelen kongre katılımcılarıyla birlikte Anıtkabir ziyareti gerçekleştirdi.

2023'E DOĞRU "DİLDE, FİKİRDE, İÇTE VE EĞİTİMDE BİRLİK" PANELİ

Türk Eğitim-Sen, 2. Maarif Kongresi'nde 14-15 ve 16 Temmuz tarihlerinde iki ayrı salonda 13 tematik panel dzenledi.

İlk panel 14 Temmuz tarihinde 2023'e Doğru Maarif Kongresi "Dilde, Fikirde, İÇte ve Eğitimde Birlik" paneliydi. Bu panele konuşmacı olarak ũnlũ tarihçi Prof. Dr. İlber Ortaylı, Buhara Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı Osman Kocaoğlu'nun oğlu Prof. Dr. Timur Kocaoğlu ve Doç. Dr. Yalçın Bay katıldı.

2023'E DOĞRU "TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDE SOSYAL ALANLAR EĞİTİMİ ÜZERİNE ÖNERİLER" PANELİ

15 Temmuz tarihinde Prof. Dr. İsmet Çetin, Prof. Dr. Ali Osman Gündoğan, Prof. Dr. Bülent Akbaba, Prof. Dr. Hakan Akdağ ve Doç. Dr. Yıldız Kızılabdullah'ın katıldığı 2023'e Doğru "Türk Eğitim Sisteminde Sosyal Alanlar Eğitimi Üzerine Öneriler" paneli gerçekleştirildi.

yüzyüncü yılında aynı ruh ve heyecanla
II. MAARİF KONGRESİ
toplantıya

2023'E DOĞRU "TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDE OKULLARIN FİNANSMANI İLE EKONOMİ VE FİNANS EĞİTİMİ" PANELİ

Yine aynı gün yapılan panellerden bir diğeri 2023'e Doğru "Türk Eğitim Sisteminde Okulların Finansmanı ile Ekonomi ve Finans Eğitimi" paneli oldu. Bu panele de Prof. Dr. Ali Rıza Gökbnar, Prof. Dr. Kutluk Kağan Sümer, Doç. Dr. Hakkı Çiftçi ve Doç. Dr. Volkan Yurdadoğ konuşmacı olarak katıldı.

2023'E DOĞRU "TÜRK YÜKSEKÖĞRETİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLER" PANELİ

MHP Genel Başkan Yardımcısı, MHP MYK Üyesi, Nevşehir Üniversitesi Kurucu Rektörü Prof. Dr. Filiz Kılıç

“Eğitim süreklilik arzeden bir konudur. Burada, Maarif Kongresi’nde masaya yatırılan konuların tekrar tekrar konuşulması tekrar tekrar tartışılması da süreklilik arzemesi gereken bir konudur.”

15 Temmuz tarihinde Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eski Rektörü ve MHP Genel Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Filiz Kılıç, Prof. Dr. Cemil Öztürk, Prof. Dr. Ali Yakıcı ve Prof. Dr. Nadim Macit’in katıldığı 2023’e Doğru “Türk Yükseköğretimine İlişkin Görüş ve Öneriler” panelinde de yükseköğretimin sorunları masaya yatırıldı.

II. MAARİF KONGRESİ

2023'E DOĞRU "TÜRK EĞİTİM POLİTİKASINA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLER" PANELİ

2023'e Doğru "Türk Eğitim Politikasına İlişkin Görüş ve Öneriler" paneline de konuşmacı olarak Prof. Dr. İrfan Erdoğan, Prof. Dr. Bülent Aksoy, Prof. Dr. Hayati BeŐirli ve Doç. Dr. Mustafa Sever katıldı.

"Bugün değer eğitimi diye hummalı bir şey var, emin olun üretim odaklı bir eğitimde değerın alası olur, bu neden nicelleŐme problemini, teknikleŐme problemini geride bırakmamız gerekiyor, diye düşünüyorum."

Prof. Dr. İrfan Erdoğan

"Bilgi aktarımından ziyade bilgiye erişim yollarının esas alındığı bu bağlamda beceri ağırlıklı, beceri temelli müfredatların Cumhuriyetimizin ikinci asrına girerken bir ihtiyaç olduğunu hatırdan uzak tutmamak gerekiyor."

Prof. Dr. Bülent Aksoy

2023'E DOĞRU "KÜLTÜREL EĞİTİM MODELİ İŞIĞINDA TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDE YENİ YAKLAŞIMLAR" PANELİ

"Kültürel Eğitim Modeli Işığında Türk Eğitim Sisteminde Yeni Yaklaşımlar" panelinde Prof. Dr. Selahattin Turan, Doç. Dr. Yalçın Bay ve Doç. Dr. Neslihan Bay panelist olarak konuşma yaptı.

“MİLLİ MÜCADELEDE MAARİF KONGRESİ” PANELİ

Prof. Dr. Yahya Akyüz, milli mücadelenin efsane komutanlarından Kazım Karabekir’in kızı Timsal Karabekir, Dr. Ümit Polat ve tarihçi Zeki Saruhan “Milli Mücadelede Maarif Kongresi” konulu panele konuşmacı olarak katıldı.

2023'E DOĞRU "TÜRK EĞİTİMİNDE FEN VE MATEMATİK ALANLARI EĞİTİMİ" PANELİ

Tematik paneller 16 Temmuz tarihinde de devam etti. 2023'e Doğru "Türk Eğitiminde Fen ve Matematik Alanları Eğitimi" paneline Prof. Dr. Adnan Baki, Prof. Dr. Ali Gül, Prof. Dr. Haluk Koralay ve Prof. Dr. Salip Çepni katıldı.

2023'E DOĞRU "TÜRK EĞİTİMİNDE OKUL ÖNCESİ VE TEMEL EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLER" PANELİ

2023'e Doğru "Türk Eğitiminde Okul Öncesi ve Temel Eğitime İlişkin Görüş ve Öneriler" paneline Prof. Dr. İhsan Kalenderoğlu, Prof. Dr. Ayfer Şahin, Prof. Dr. Selahattin Turan ve Doç. Dr. Neslihan Bay panelist olarak katıldı.

II. MAARİF KONGRESİ

topluyor

13-18 TEMMUZ 2021
ANKARA

2023'E DOĞRU "TÜRK EĞİTİMİNDE MESLEKİ YÖNELTME, ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME" PANELİ

2023'e Doğru "Türk Eğitiminde Mesleki Yönelme, Ölçme ve Değerlendirme" paneline eğitimci Ayhan Geylani, Dr. Türker Toker ve Dr. Hasan Eşici panelist katıldı.

2023'E DOĞRU "TÜRK EĞİTİMİNDE YABANCI DİL EĞİTİMİ ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER" PANELİ

TBMM Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanvekili ve MHP Genel Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Kamil Aydın başkanlığında Prof. Dr. Muhammet Koçak, Prof. Dr. Ali Tilbe ve Doç. Dr. Murat Özcan'ın katıldığı panel de 2023'e Doğru "Türk Eğitiminde Yabancı Dil Eğitimi Üzerine Değerlendirmeler" temasıyla gerçekleştirildi.

*MHP Genel Başkan Yardımcısı, MHP MYK Üyesi,
Erzurum Milletvekili Prof. Dr. Kamil Aydın*

"Eğer kültürel mirasımızı yani maziden-atiye değer manzumemizi muhafaza edip aktarma gibi bir ulvi görev ve misyonumuz var ise, bunun en önemli vasıtası dildir. Yuva pozisyonunda olan yani kültürel değerlerin muhafazası ve aktarımını sağlayacak olan dildir. Tabi ki dil öğretimi ve bir dil bilmek çok önemlidir. Ama bir başka dili bilmenin önemli şartlarından bir tanesi, kendi dilini çok iyi bilmektir. Kendi diline hâkim, kendi dilinde yetkin olmayan birinin, başka bir dilde yetkin olması, o dilin beklentilerine vakıf olması çok beklenen bir durum değildir."

2023'E DOĞRU "TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ AÇISINDAN TÜRKÇE VE TÜRK DİLİ" PANELİ

2023'e Doğru "Türk Eğitim Sistemi Açısından Türkçe ve Türk Dili" paneline konuşmacı olarak Prof. Dr. Fahri Temizyürek, Prof. Dr. Suat Ungan, Prof. Dr. İhsan Kalenderoğlu ve Prof. Dr. Nezir Temur katıldı.

2023'E DOĞRU "TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDE MÜZİK VE SANAT EĞİTİMİ" PANELİ

Panellerin sonuncusu Prof. Dr. Türker Erdoğan, Prof. Dr. İsmet Doğan, Prof. Dr. Barış Karaelma ve Dr. Murat Karabulut'un konuşmacı olarak katıldığı 2023'e Doğru "Türk Eğitim Sisteminde Müzik ve Sanat Eğitimi" paneliydi. Bu panelde de sanat eğitimi mercek altına alındı.

KAPANIŞ OTURUMU

100 Yıl sonra aynı ruh ve heyecanla Türk Eğitim-Sen'in düzenlediği 2. Maarif Kongresi 16 Temmuz tarihinde yapılan kapanış oturumuyla sona erdi.

Türk Milli eğitimine, Türk bilim hayatına gelecek yüz yıl için bir yol haritası sunmak için tertip edilen kongre ulusal ve uluslararası alanda uzman, akademisyen, öğretmen, eğitim yöneticisinin katılımıyla gerçekleşti. Genel Başkan Talip Geylan ve Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri, 2. Maarif Kongresi Düzenleme Komitesi'nde görev alan eğitimcilere onurluk takdimi yaptı.

YÜZ YIL SONRA AYNI RUH VE HEYECANLA, 2. MAARİF KONGRESİ SONUÇ BİLDİRİSİ

Maarif Kongresinin yüzüncü yılı münasebetiyle, Türk Eğitim-Sen tarafından, 13-18 Temmuz 2021 tarihinde Ankara’da düzenlenen, yüz yıl sonra “Millî Maarif Davası”nın heyecan ve ruhunu taşıyan 2. Maarif Kongresi bilim insanları ve eğitimcilerin bildirimleriyle katkı sağladıkları bir bilim şölenine dönüşmüştür.

Türkiye’nin bütün üniversitelerinden 300 bilim insanının, Millî Eğitim Bakanlığı ve özel eğitim kuruluşlarında görev yapan 100 öğretmenin katılımıyla, 318 bildiri bilim kurulları tarafından kabul edilerek kongrede yer almıştır. Bu bağlamda; 400 eğitimci ve akademisyen Toplam 74 eş zamanlı oturumun yanında, alanında uzman davetli konuşmacıların Türk eğitim sistemine yönelik konuşmalar yaptığı, eğitimcilerin mesleki etkinliklerine yönelik atölye çalışmaları ile sanal sergilerin olduğu kongre, yoğun ve nitelikli katılımcıları bakımından ilmi kapsamı itibariyle ilkleri ifade etmektedir.

Kongrenin her bir oturumu, Türk eğitim tarihinde iz bırakan, kültür ve düşünce insanları ile başta ülkemizin kurucusu, Türk istiklal hareketinin banisi Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK ve 1. Maarif Kongresi’ne katılan, devlet adamlarına tahsis edilerek bir ahde vefa örneği sergilenmiştir.

Bunun yanında her bir salonda sunulan bildirimler, geçmişte Türk kültürüne, Türk Milletine büyük hizmetler etmiş kahramanlar ile öğrencileri, vatani ve devleti için şehit olan öğretmenlerin aziz hatıralarına armağan edilmiştir.

Oturum başkanlarının dinleyicilere, katılımcılara Türklüğün bu yürekli hizmetkârları ile ilgili kısa bilgiler vermesi, hem onların aziz hatıralarının yâd edilmesine vesile olmuş hem de unutulmadıklarını göstermiştir.

Aynı zamanda gerçekten Türk Devleti'nin ve milletinin yüreğine gömüldüklerinin veciz bir göstergesi olmuştur.

Türkiye'nin farklı üniversitelerinden katılan bilim insanlarının ve eğitimcilerimizin katkısı ile gerçekleşen bu organizasyon, dünden bugüne Türk maarifinin meselelerine, çok yönlü yeni bakış açıları getiren çalışmaların sunulduğu bilgi şöleni olmuştur.

Kongrede, eğitim bilimlerine ve sosyal bilimlere ait alt disiplinlerde bildiriler sunulmuş ve tartışmalar yapılmıştır. Birçok yeni bilimsel görüş gündeme getirilmiş, tespitler yapılmış ve çözüm teklifleri sunulmuştur. Stratejik bilgi üretiminin hayati öneme sahip olduğu bu yüzyılda, Türk Eğitim Sistemi'nin güçlü bir geleceğe doğru taşınmasında, maarif kongrelerinin, önemli ve stratejik sonuçlara yol açabileceği, bir kez daha anlaşılmıştır.

Maarif kongresinin 100. yılı anısına düzenlenen, 2. Maarif Kongresi, aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde alınan kararların Türk eğitim ve bilim hayatına katkıları bakımından önem taşıdığına altını çizmiştir. Maarif kongresi katılımcıları, aşağıdaki hususların Türk kamuoyuna duyurulmasına, oybirliğiyle karar vermişlerdir.

1. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda belirtilen milli eğitimin amaçlarının hayata geçirilmesi noktasında değerlendirme kriterlerinin oluşturulması,
2. Eğitim- öğretimin bütünlüğü kadar ruh birliği (ortak ülkü ve amaç) etrafında, farklı ve özgür düşünce gelişimini sağlayacak pratik ve uygulamaların öncelikli hale getirilmesi,
3. Kendisini tanıyıp, demokratik, katılımcı, özgür, fark yaratan; günümüzden ziyade gelecek yönelimli bilgi, beceri ve değerlerle donanmış; bilimsel-tek-

nolojik gelişmeler ve Türk milletinin toplumsal değişimlerinde milli bilinç süzgecini kullanan ideal insan tipinin yetiştirilmesi,

4. Eğitim çağındaki her bir bireyin hayatı bir bütün olarak algılayabileceği, günümüzün ve geleceğin ihtiyaçlarına cevap verebilecek bilgi ve becerilerle donanmış fertler olarak yetişmesini sağlayacak, sanatsal, estetik ve insanî yönlerden bireysel gelişmeye katkı sağlayacak ders dışı etkinliklerle güçlendirilmiş programların geliştirilmesi ve düzenlemelerinin yapılması,
5. Türkiye Cumhuriyeti devletinin özellikle 100 yıllık eğitim birikiminin (arşiv, gazete, dergi, çeviri, talimatlar, söylev, demeç vb.) acilen dijital ortama taşınıp milli bir kütüphanenin oluşturularak bilim insanlarının ve öğretmenlerin hizmetine sunulması,
6. Türkiye'yi 2023 ve sonrasında yeni yüzyıla taşıyacak eğitim sisteminin planlanmasının yapılması ve gelecek 50, 100 yıl için "Eğitim sisteminde neleri, nasıl öğreteceğiz?" temasının şimdiden tüm bileşenleriyle tartışmaya açılarak gerekli çalışmaların yürütülmesi,
7. Eğitim alanında tüm çalışanların entelektüel yönlerini geliştirebilecek, analiz yapabilecek, teknik becerileri de kazandırabilecek yeni eğitim planlamalarının yapılması,
8. I. Maarif Kongresi sonrası ve Cumhuriyetin ilk yıllarında eğitim-öğretim sadece belli bir kesim için değil de tüm bireylere yönelik fırsat eşitliği sağlanarak uygulanmaya çalışılmıştır. Günümüzde de eğitim-öğretimde fırsat ve imkân eşitliğinin her koşulda sağlanması,

9. I. Maarif Kongresi sonrası ve Cumhuriyetin ilk yıllarında Serbest Âli derslerinde olduğu gibi topluma açık, milli bilinci uyandırabilecek, farkındalık yaratabilecek şekilde konferanslar ve paneller gibi çağdaş yorumlarının yapılarak günümüzde ve gelecekte uygulanması,
10. I. Maarif Kongresi sonrası ve Cumhuriyetin ilk yıllarında basın ve yayının eğitim problemlerine yer vermesi, özellikle gazetelerin ilk sayfalarında sorunların gündeme getirilerek tartışılması ve gazetelerin eğitimcilerinin görüşlerine açık olduğu bir gerçektir. Günümüzde de tüm kitle iletişim araçlarında eğitim ve öğretmen sorunlarının tartışılacağı şekilde eğitimci ve akademisyen görüşlerine yer verilmesi,
11. I. Maarif Kongresi sonrası ve Cumhuriyetin ilk yıllarında toplumun her kesimi eğitim problemleriyle ilgilenmekteydi. Günümüzde de toplumdaki her kesimden katılımcıların paydaş olduğu, eğitim problemlerinin tartışıldığı belirli dönemlerle ortamların sağlanabileceği özgün stratejilerin geliştirilmesi,
12. I. Maarif Kongresi sonrası ve Cumhuriyetin ilk yıllarında eğitimde karar alma; entelektüel eserler, telifler ve çeviri eserler zeminine oturtulmuştur. Günümüzde de eğitim politikaların bilimsel-teknojik gelişmelere uygun, eğitimcileri ve akademisyenleri merkeze alan bir strateji ile belirlenmesi,
13. I. Maarif Kongresi sonrası ve Cumhuriyetin ilk yıllarında Türk dili öğretimi konusunda hassasiyetle durulmuştur. Günümüzde de küreselleşme ve beraberinde getirdiği diğer tüm unsurların etkileri göz önüne alınarak Türk dili, Türkçe öğretimine

gereken hassasiyet gösterilerek bu bilincin kazandırılması amacıyla planlama ve uygulamaların yapılması,

14. Milli ve manevi değerler ile ahlakı öğrenme hususundaki seçmeli derslerin içeriklerinin “2023 Eğitim Vizyonu”nda ifade edilen öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve yönelimleri doğrultusunda yeniden düzenlenmesi,
15. Değerler, din ve vicdan öğretiminin devlet kurumları eliyle devlet tarafından yapılarak farklı kurum ve kuruluşlara taşere edilmeden yapılması,
16. 2023 Eğitim Vizyonunda da yer alan, çağın gereklerine uygun, işlevsel, insanı merkeze alan bakış açısı doğrultusunda eğitim programlarının düzenlenmesi gerektiğine karar verilmiştir.

Yüzyıl sonra “aynı ruh ve heyecanla” II. Maarif Kongresini düzenleyen Türk Eğitim-Sen Genel Merkezine, kongreye katılan bilim insanları ve öğretmenler olarak tarihi bir buluşmaya vesile olmaları münasebetiyle teşekkür ederiz.

Türk milli mücadelesinin en zorlu safhasında toplanan I. Maarif Kongresi, Türkiye Cumhuriyetinin fikri ve kültürel temellerini atmış olması bakımından tarihi öneme sahiptir. Ülkemizi yönetenlere, kanun yapıcılara ve karar alıcılara; bu kongrenin bir çağrı olması, kongre sonuçlarının 2023 ve sonrasında Türk Eğitimi ekseninde milli kalkınmanın gerçekleşmesi sürecinde faydalı olması en büyük temennimizdir. Maarif ordusu olarak Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk’ün mirasına sahip çıkıyoruz ve sahip çıkmaya devam edeceğiz.

ATATÜRK'ÜN SEVDİĞİ EZGİLER VE TÜRK MÜZİĞİ KONSERİ

2. Maarif Kongresi Atatürk'ün sevdiği ezgiler ve Türk müziği konseri ile sona erdi.

KONGRE KAPSAMINDA HAZIRLANAN YAYINLAR

yüzyüncü yilinda ayne ruh ve heyecanla

II. MAARİF KONGRESİ

toplaniyor

13-18 TEMMUZ 2021
ANKARA

Türkiye'nin Sendikası

www.turkegitimsen.org.tr

Türk Eğitim-Sen, Türkiye Kamu-Sen üyesidir.